

Uusi terveydenhuoltolakiesitys – mistä oikein on kysymys ?

Tärkein istuvan hallituksen terveystoiminnallinen hanke on uusi terveydenhuoltolaki, jolta odotetaan paljon. Laissa yhdistyvät nykyinen kansanterveyslaki ja erikoissairaanhoitolaki. Lain tavoite on saada maassamme asukkaat samanarvoisiksi terveyspalveluissa kunnasta riippumatta. Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmä on valmistellut lakien yhdistämistä. Työryhmä teki ehdotuksensa uudesta terveydenhuoltolaista 16.6.2008. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan asteittain siten, että osa säännöksistä tulisi voimaan tammikuun 1 päivänä 2010. Terveydenhuollon uudet järjestämismallit pitäisi ottaa käyttöön viimeistään tammikuun 1 päivänä 2013.

Työryhmä ehdottaa kahta vaihtoehtoa terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi. Toisessa vaihtoehdossa erikoissairaanhoiton palvelujen järjestämistä vastuu olisi kunnilla tai yhteistoiminta-alueilla ja osittain laajan väestöpohjan kuntayhtymissä (sairaanhoitopiireillä). Sairaanhoitopiirin väestöpohjasta esitetään vähintään 150 000 asukasta. Toisessa vaihtoehdossa kunnat voisivat muodostaa yhteistoiminta-alueen sijasta terveyspiirin, joka vastaa sekä kansanterveystyöstä että erikoissairaanhoitosta. Terveyspiirillä ei ole asukasohjauksellista. Työryhmä nostaa esille myös tarpeen kehittää ns. erityisvastuualueiden (ERVA-alueiden) eli yliopistosairaala-alueiden yhteistyötä aikaisempaa paremmin.

Saumattoman tiedonkulun ja informaatiovajeen vähentämiseksi potilastietojen käsittelyyn ehdotetaan sairaanhoitopiirin tai terveyspiirin yhteisrekisteriä. Esimerkiksi laboratoriotulosten ja kuvantamistulosten käytettävyyden kannalta yhteisrekisterit merkitsevät taloudellista säästöä ja oikeat ja ajantasaiset potilaan lääketiedot vähentävät vaaratilanteita. Asiakaslähtöisyyden lisäämiseksi ehdotetaan, että potilaalla olisi oikeus valita erityisvastuualueella terveydenhuollon toimintayksikkö, jossa häntä hoidetaan. Lisäksi ehdotuksen mukaan en-

sihoitopalvelun järjestämistä vastuu siirrettäisiin kunnilta sairaanhoitopiiriin tai terveyspiiriin tehtäväksi.

Vaikeitten ja harvinaisten sairauksien (kuten vaikeiden epilepsioiden ja epilepsiaoireyhtymien) kohdalla lakiehdotuksessa tuodaan esille mahdollisuus erityistason sairaanhoidon valtakunnallisesta keskittämisestä. Tämä järjestely takaisi vaikeiden ja harvinaisten sairauksien kohdalla mahdollisuudet ylittää sairaanhoitopiirin rajat ja keskittää potilaiden erityistason diagnostiikka ja erityishoitotoimenpiteet ja hoidon suunnittelu yhteen tai muutamaan valtakunnalliseen moniammatilliseen keskukseseen. Erittäin harvinaisten sairauksien kohdalla valtakunnallinen keskittäminen Suomen kokoisessa maassa on ainoa realistinen vaihtoehto. Toisaalta näidenkin potilaiden hoidon ja kuntoutuksen toteuttaminen onnistuu todennäköisesti parhaiten perustason erikoissairaanhoitossa. Lakiehdotus tarjoaa mahdollisuuden parantaa harvinaisten sairauksien diagnosointia, hoitoa ja kuntoutusta sekä parantaa tasapuolisuutta, laatua, turvallisuutta ja saattaa palvelut kustannuksiltaan hyväksyttäväksi.

Lakiesitystä koskeva lausuntokierros on päättynyt ja sosiaali- ja terveysministeriö hioo esitystä lopulliseen muotoonsa. Esityksen tarkoitus on hyvä, mutta toivotavasti lakiesityksessä vielä olevat aukot ja tulkinnanvaraisuudet vähenevät, sillä nykyisessä muodossaan tärkeät tavoitteet voivat jäädä ainakin osin saavuttamatta. Esitys on onneksi herättänyt vilkasta keskustelua ja päättäjillä on runsaasti palautetta käytettävänäään lakiesityksen parantamisen pohjaksi.

Näin vuoden lopussa toivotan kaikille yhdistysten jäsenille, yhteistyökumppaneillemme ja lehden lukijoille lämmintä joulumieltä ja kiitän kuluneesta, onnistuneesta ja työntäyteisestä vuodesta. Toivon että saamme jakaa kanssanne myös ensi vuoden, jolloin onkin juhlan aika, sillä juhlimme yhdessä 40-vuotista Epilepsialiittoa!